Het comité van defensie.

De instelling van het comité van defensie is de eerste stap op eenen goeden weg. Het is een beginsel van hervorming en vooruitgang; huldiging, ook in het militaire, van het constitutioneel boven het autocratisch stelsel. Een dergelijk permanent collegie van raadgeving, welks leden uit het leger genomen worden, om weder, na afloop van hun lidmaatschap, tot het leger terug te keeren en voor nieuwe personen de plaats in te ruimen, kan niet nalaten tusschen het leger en de regering eenen band te knoopen, die tot nu toe niet bestaan heeft. Een permanent ligchaam met gestadige wisseling van leden, geeft regt te verwachten, verscheidenheid van inzigt en eenheid van beginsel. De geest, die eens in een collegie gevestigd is, wordt vooral bij ons, bij wie overlevering en antecedent steeds zoo veel gelden, niet zoo gemakkelijk uitgedreven, en men behoeft dus niet bevreesd te zijn voor al te groote veranderlijkheid en verwisselingen van systeem, terwijl juist eene gestadige afwisseling en vervanging van personeel, het beste voorbehoedmiddel is, tegen die eenzijdigheid en slentergeest, die onze nationale ondeugd en voor alle collegiën van raadpleging, gelijk dit, zoo doodelijk, is.

Beantwoordt het comité van defensie aan het doel dat men zich voorstelt, zoo zal het te gelijkertijd zijn, èn een middel om het moreel gezag van den minister van Oorlog krachtiger en sterker te maken, wanneer het comité zich aan zijn stelsel aansluit, èn om een tegenwigt in de schaal te leggen en aan al te individuele inzigten van het hoofd des departements tegenstand te bieden, zoo het comité andere stelregels dan die des ministers volgt. Minister en comité moeten zijn, medearbeiders tot één werk.

Dat het comité enkel *adviserend* ligchaam is, ligt in den aard der zaak, en het zal elk die er over nadenkt duidelijk zijn, dat, voor het welslagen dezer inrigting zelve, dit vereischte onontbeerlijk is. De minister *is* verantwoordelijk en *moet* verantwoordelijk zijn en blijven, voor al wat hij doet en nalaat. Maar om verantwoordelijk te zijn, moet men vrij wezen in zijne handelingen. Zoodra men den minister aan eenen band legt, zoodra men hem door directe of indirecte inmenging noodzaakt, dezen of genen weg te volgen, dien hij, aan zich zelven overgelaten, niet zou gevolgd hebben, heft men inderdaad zijne verantwoordelijkheid op. Wat hij dan gedaan of niet gedaan heeft, komt ter verantwoording van de influencerende magt; men verliest den val dien men op den persoon had, om daarvoor niets te erlangen dan eene onvruchtbare aanspraak op een collegie dat, juist omdat het collegie is, niet verantwoordelijk kan gesteld worden. Gemeenschappelijke verantwoordelijkheid of, — om juister te spreken — verantwoordelijkheid die niet den persoon maar het ligchaam tot voorwerp heeft, is niets als een ijdel woord. De minister moet met het comité overleggen, met het comité raadplegen, maar het besluit moet *zijne* daad zijn; hij is het hoofd dat handelen en dat verantwoorden moet. Rekent hij, niettegenstaande de tegenovergestelde meening van zijnen raad, bij zijn eerste gevoelen te moeten blijven volharden, zoo behoort hij daartoe volmagt te hebben. Geen minister moet zich — wanneer naderhand blijkt dat niet of niet goed geregeld is — er op kunnen beroepen, dat de handen hem gebonden waren. Naarmate meer vrije hand is gegeven, zal ook stipter en strenger ter verantwoording geroepen worden. Daarenboven zou toekenning van meerdere bevoegdheid dan die van enkel adviserende stem, waarschijnlijk juist het tegendeel ten gevolge hebben, van hetgeen de voorstanders van meerder gezag, zich voorstellen. In plaats van aan het comité kracht bij te zetten, zou men het in zijne werking verlammen. Want men begrijpt ligtelijk dat, zoodra het comité een ligchaam van contrôle werd, de minister van Oorlog geene moeite zou sparen, om de kracht van het ligchaam door de zamenstelling zoo veel mogelijk te breken. Een dergelijk controlerend, onverantwoordelijk ligchaam zou zeer hinderlijk en belemmerend kunnen worden, en al zeer ligtelijk *hinderpaal* zijn in plaats van *hulpmiddel;* al zeer gemakkelijk van een *mede*werkend orgaan in een *tegen*werkend orgaan kunnen verbasteren. Het zou niet meer dan natuurlijk zijn, dat de minister, dit vreezende of voorziende, zorg droeg dat niemand in het comité werd binnengelaten, dan die aan de orthodoxsche subordinatie-leer houw en getrouw was. Maar op die wijze was dan ook het doel der inrigting geheel verijdeld, terwijl nu — zoo de minister althans niet volslagen een mystificateur of een eigenzinnig stijfkop is — de kans bestaat, dat allerlei opiniën in het comité vertegenwoordigd zullen worden.

Wij zien in het plan zoo als het hier voor ons ligt, geen ideaal, of zelfs geen model van regeling en inrigting. Wij zien er in een begin, den aanleg tot lateren meer stevigen bouw. Men heeft nog niet ver van wal durven steken, en zich na aan de kust gehouden. De regeling is noch zeer volledig, noch scherp afgebakend. Er is onzekerheid, aarzeling en onbepaaldheid in. Maar dit alles neemt niet weg, dat er althans een begin is gemaakt; dat de eerste stap gedaan is, en dat alle betreding van een nieuw pad met eenen eersten stap moet aanvangen. Met de handeling zal het vertrouwen toenemen, en wat nu nog vermetel mag schijnen, zal langzamerhand niet meer dan natuurlijk gerekend worden. Een onvolmaakte en beperkte aanleg, sluit latere aanvulling en verbetering niet uit, wanneer men het steeds in zijne magt heeft, zoodra de noodzakelijkheid blijkt, het oude plan uit te breiden en bij te werken. Die het eerst inrigt en het eerst regelt verdient onzen lof, al erkent men, dat de inrigting niet volkomen en de regeling niet volmaakt is.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 20 april. Men schrijft uit Munchen, dat ofschoon het ministeriëele dagblad ontkent, dat Rusland zich evenzeer tegen het Beijersche als tegen het Pruisische drie-Koningen-verbond zou verklaard hebben, men echter weet, dat in eene aldaar ontvangene nota van den graaf *v. Hesselrode*, beide deze vereenigingen afgekeurd worden, als niet bestaanbaar met de vroegere bondsacte, die van de zijde van Rusland, als de eenige wettige grondslag ter regeling der Duitsche kwestie wordt beschouwd.

— In Silezie en andere deelen van Duitschland hoort men vele klagten over de laagte der graanprijzen, ten gevolge waarvan vele landbouwers weldra genoodzaakt zullen zijn huis en hof te verlaten, daar zij zich buiten staat zien de pachthuren te voldoen. Ook in Hongarije neemt de armoede zeer toe. De adellijke grondbezitters zijn geheel te gronde gerigt; zij zijn deels tot zware geld- en andere straffen veroordeeld en deels voortvlugtig; de geestelijkheid is ten gevolge der jongste gebeurtenissen, zeer in hare inkomsten besnoeid Door de aanhoudende stremming des handels lijden vele takken van bestaan; de voortbrengselen des bodems hebben voor een goed gedeelte hunne vroegere waarde verloren, terwijl rooversbenden aan het handelsverkeer in vele deelen des lands de grootste hinderpalen in den weg leggen. Van den vroegeren welstand ontdekt men nergens meer eenig spoor.

Frankfort, 23 april. De geruchten, dat in mei een congres van gevolmagtigden der Duitsche staten te Frankfort zoude bijeenkomen, als opvolger van de voorloopige bonds-commissie, winnen veld.

— In diplomatische kringen is veel sprake van eene nog grootere uitbreiding van het door Oostenrijk ontworpen groote middenrijk van Europa, waartoe Oostenrijk den grond wil leggen door het toetreden van al zijne staten tot het Duitsche verbond.

Erfurt, 23 april. Gisteren heeft het Staatenhuis de beraadslaging over de herziening der constitutie geëindigd. Over het algemeen werden dezelfde besluiten genomen als in het Volkshuis, alleen het regt van vereeniging werd meer beperkt. Een amendement, volgens hetwelk de rijkskas niet in de bijzondere staten, met uitzondering van de verkiezingen voor de eerste kamers, van kracht zal zijn, is met 49 tegen 40 stemmen aangenomen. Bij de discussie over de additionele acte gaf de heer *v Carlowitz* dezelfde verklaringen als de generaal *v. Radowitz* in het volkshuis. Verder verklaarde hij plegtig, dat de bondsconstitutie van 1815 niet meer bestond.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 april. In weerwil van de blijdschap, waarmede de democratische partij wegens het jongste besluit omtrent de deportatie vervuld is, bestaan er aan den anderen kant verscheidene redenen van ontevredenheid, als de sluiting van verscheidene clubs door de politie, het overbrengen van *Proudhon* naar de gevangenis van Doullens en vooral het verbod van den prefect van politie, den heer *Carlier*, om de democratische dagbladen rond te venten. Deze laatste vooral wordt als zeer gewigtig beschouwd en bedreigt verscheidene der roode dagbladen met volslagen ondergang. Het verbod is eergisteren eerst uitgevaardigd en reeds dienzelfden avond heeft een dagblad, dat gewoonlijk 10 à 12,000 exemplaren verkoopt, niet meer dan 2900 exemplaren kunnen slijten.

— Bij het ministerie moet sprake wezen van het opheffen der bagno's, welke zoo groote kosten veroorzaken, en die te doen vervangen door eene penitentiaire inrigting in Algerië. Men wil, dat een wetsontwerp in dien geest eerlang aan den raad van state zal aangeboden worden.

— De *Napoléon* meldt, dat de president, na eene naauwkeurige opneming der hangende brug, heeft opgemerkt, dat de meeste ketenen geroest waren en dat een beter toezigt welligt eene zoo groote ramp zou hebben voorkomen. Hij heeft derhalve een streng onderzoek bevolen.

— Op het einde der zitting van de wetgevende vergadering op gisteren, stelde de heer *Savalier Laroche*, bij de verdere discussiën over de wet nopens de deportatie, het volgend amendement voor, in de plaats van het artikel, waarin de regering aan de wet terugwerkende kracht wilde verleenen: »De tegenwoordige wet is alleen toepasselijk op de misdaden, die na hare afkondiging bedreven worden." De heer *Baroche*, minister van Binnenlandsche Zaken, drong aan op de onveranderde aanneming van het artikel, hetwelk de heer *Odilon Barrot* krachtig besteed. Bij stemming werd het amendement met 365 tegen 301 stemmen aangenomen, en dus tegen den wensch der regering beslist. De *National* verzekert, dat de heer *Baroche*, op het oogenblik toen de heer *Dupin*, president de wetgevende vergadering, kennis gaf van den uitslag der stemming, tegen eene groep vertegenwoordigers, die zich voor de ministerbank verzameld had, uitriep: »Ik geef mijn ontslag," waarop drie of vier zijner aanwezige ambtgenooten, er bij gevoegd moeten hebben: »Wij doen hetzelfde." Men weet echter nog niet met zekerheid of aan deze bedreiging gevolg gegeven is.

— Heden liep het gerucht van de aftreding des ministers *Baroche*, ten gevolge van de uitgebragte stemming der vergadering omtrent de wet op de deportatie. Het *Bulletin de Paris* spreekt het echter stellig tegen.

— De woning des heeren *Odilon Barrot* werd heden morgen als het ware bestormd, door eene aan-

zienlijke menigte personen uit allerlei rangen en standen, die hunne adres-kaarten bij den oud-minister van Justitie afgaven, als blijk van goedkeuring over zijne gehoudene redevoering betreffende de wet op de deportatie.

— Nadat er op nieuw 25 lijken uit de Maine waren opgehaald, blijven er nog 15 te vinden overig. Onder de dooden telt men vijf officieren. Het getal gekwetsten bedraagt in het geheel 57. Hun toestand boezemt over het algemeen weinig ongerustheid in. De pogingen om ook de laaste 15 ontbrekende lijken te vinden, wordt met ijver voortgezet. Men verneemt, dat de stad Angers voornemens is, een gedenkteeken ter plaatse van die vreeselijke ramp op te rigten.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, *23 april.* Naar men verneemt is thans bij den Raad van State aanhangig een wetsontwerp, strekkende tot het verleenen van toestemming der Staten-Generaal, tot het huwelijk van H. K. H. mevrouw Prinses *Louise der Nederlanden* met Z. K. H. den Kroonprins van Zweden en Noorwegen. Men ziet eerstdaags de aanbieding van dat ontwerp aan de Staten-Generaal te gemoet. (*Hand.*)

's Gravenhage, *20 april.* Het ontwerp van wet tot regeling der voogdijschap, dat eergisteren aan de Staten-Generaal is aangeboden (zie bijvoegsel der *Arnhemsche Courant* van zondag) luidt in zijn geheel aldus:

Art. 1. Tot voogden van Onzen troonopvolger, voor het geval van minderjarigheid bij zijne troonsbeklimming, worden benoemd:

1o. Onze beminde gemalin, de Koningin der Nederlanden;

2o. Onze beminde broeder, Z. K. H. *Willem Frederik Hendrik*, Prins *der Nederlanden;*

3o. Onze beminde oom, Z. K. H. *Willem Frederik Karel*, Prins *der Nederlanden;*

4o. Mr. *H. J.* baron *van Doorn van Westcapelle*, minister van Staat, en opperkamerheer;

5o. Jhr. *W. G. van de Pol*, thans voorzittend lid van den Raad van State;

6o. *L. G. A.* graaf *van Limburg Stirum*, staatsraad in buitengewone dienst, thans voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal;

7o. Mr. *J. K.* baron *van Goltstein*, thans voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

8o. *W. A.* baron *Schimmelpenninck van der Oije van de Poll*, minister van staat, thans gouverneur van Gelderland;

9o. Jhr. *J. T. van Spengler*, generaal-majoor, Onze adjudant in buitengewone dienst, thans minister van Oorlog;

10. *A. W.* baron *van Brienen van de Groote Lindt*, kamerheer in buitengewone dienst;

11. Mr. *A. G. A.* ridder *van Rappard*, staatsraad in buitengewone dienst, thans directeur van Ons kabinet.

Art. 2. Ontslag van de bij wet opgedragen betrekking van voogd over den minderjarigen Koning, wordt alleen door de wet in eene vereenigde zitting der beide Kamers van de Staten-generaal verleend.

De plaatsvervanger wordt bij dezelfde wet benoemd, die het ontslag toestaat.

Het verzoek tot ontslag heft de verpligtingen niet op, aan deze voogdijschap verbonden — de verzoeker blijft verantwoordelijk tot dat een ander in zijne plaats is benoemd.

Bij overlijden van één of meerderen der voogden, hetzij vóór, hetzij na het tijdstip der opening dezer voogdij, worden de openvallende plaatsen niet weder vervuld, dan nadat hun getal tot vijf is verminderd.

Art. 3. Wanneer bij het openen dezer voogdij de Staten-Generaal niet vergaderd zijn, nemen de benoemde voogden het voorloopig bewind op, en voorzien, onder hunne verantwoordelijkheid, in de meest dringende belangen van het beheer.

Art. 4. Na afgelegden eed en aanvaarding der voogdijschap, vereenigen zich de voogden tot een Raad van Voogdijschap en regelen de orde hunner bijeenkomsten.

In geene bijeenkomst kan een besluit genomen worden, tenzij ten minste drie leden van den Raad van Voogdijschap tegenwoordig zijn.

Art. 5. Het toezigt over den persoon des minderjarigen konings wordt door den gezamentlijken Raad van Voogdijschap uitgeoefend.

Onder dit toezigt begrijpt de wet in het bijzonder de zorg voor de opvoeding, de keus der onderwijzers en van het gevolg en de aanwijzing van het verblijf des konings.

Art. 6. Het verblijf des minderjarigen Konings wordt binnen het rijk in Europa aangewezen. Tot eene buitenlandsche reis van meer dan twee maanden wordt de goedkeuring der Staten-Generaal vereischt, bij de wet te verleenen.

Art. 7. De raad van voogdijschap vertegenwoordigt den minderjarigen Koning in alle handelingen van burgerlijk regt.

Dagvaardingen worden aan den raad van voogdijschap, als optredende voor de belangen des minderjarigen Konings, beteekend op de wijze bij art. 4, no. 1, van het wetboek van burgerlijke regtsvordering voorgeschreven.

Art. 8. Dadelijk na de aanvaarding der voogdij gaat de Raad van Voogdijschap over tot de beschrijving van al de bijzondere, zoowel roerende als onroerende goederen des minderjarigen Konings.

Deze boedelbeschrijving kan ten overstaan van eenen notaris of onderhands worden opgemaakt.

In het laatste geval wordt de boedelbeschrijving door al de voogden geteekend, en een dubbel daarvan, verzegeld, ter griffie van den Hoogen Raad nedergelegd.

Wanneer gedurende de voogdijschap de opening en inzage van dit dubbel noodig mogten worden geacht, wordt daartoe door den Raad van Voogdijschap, met opgave der redenen, magtiging van den Hoogen Raad verzocht, die op dit verzoek, na den procureur-generaal gehoord te hebben, beslist.

Na afloop der voogdij wordt dit dubbel door den Hoogen Raad aan den Koning toegezonden.

Art. 9. De Raad van Voogdijschap benoemt twee uit zijn midden tot commissarissen voor de waarneming en uitoefening van het dagelijksch beheer, volgens eene instructie, door den Raad na de aanvaarding der Voogdij vast te stellen.

Deze instructie bepaalt op welke tijdstippen de gecommitteerde voogden aan den Raad van Voogdijschap opening zullen geven van den staat van het beheer.

Art. 10. De Raad der Voogdijschap benoemt de vereischte loontrekkende bewindvoerders, op voordragt van de voor het dagelijksch beheer gecommitteerde voogden, om onder het onmiddellijk toezigt der laatstgenoemden werkzaam te zijn.

Art. 10. De begrooting der uitgaven ten behoeve des minderjarigen Konings, wordt door den Raad van Voogdijschap vóór den aanvang van ieder jaar vastgesteld.

Art. 12. Binnen de eerste drie maanden van ieder jaar wordt de staat van ontvangsten en uitgaven des afgeloopen jaars door de gecommitteerde voogden aan den Raad van Voogdijschap voorgelegd en door dezen vastgesteld.

Het batig overschot wordt in inschrijvingen op een der grootboeken van de Nationale Schuld, ten name des Konings belegd, of tot aankoop van binnenslands gelegen vaste goederen besteed.

Gelijke bestemming wordt aan de aflossingsprijzen van uitgelote effecten of andere afgeloste kapitalen gegeven.

Art. 13. Geldopnemingen, vervreemdingen, onderzettingen en dadingen kunnen door de voor het beheer gecommitteerde voogden niet tot stand worden gebragt, dan op daartoe bekomen magtiging van den Raad van Voogdijschap.

Deze magtiging wordt mede vereischt tot het voeren van regtsgedingen en het onderwerpen van eene zaak aan de beslissing van scheidsmannen.

Art. 14. De gecommitteerde voogden zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de kosten, schade en intressen, die uit hun verkeerd beheer zouden kunnen voortvloeijen.

De leden van den Raad van Voogdijschap zijn hoofdelijk verantwoordelijk voor de nadeelen, voortvloeijende uit de handelingen van den Raad, voor zoover zij daaraan hebben deel genomen.

Art. 15. De jaarlijksche verantwoording van de inkomsten der kroon-domeinen geschiedt aan den raad van Voogdijschap.

De goedkeuring daarvan door dien Raad geldt voor ontlasting.

Art. 16. Dadelijk na het eindigen der voogdijschap, wordt door de afgetreden voogden in handen des Konings volledige rekening en verantwoording van het gevoerde beheer afgelegd.

Art. 17. De bepalingen van het burgerlijk regt omtrent de minderjarigheid en voogdij zijn op deze voogdijschap niet van toepassing.

Lasten en bevelen, enz.

's Gravenhage, *23 april.* Blijkens het verslag over den staat der gestichten voor krankzinnigen over 1848 aan Z. Exc. den minister van Binnenlandsche Zaken ingediend, door de inspecteurs dier gestichten, en thans ter 's lands-drukkerij uitgegeven, waren bestuurderen en geneesheeren der onderscheiden instellingen, over het algemeen, met den besten geest bezield, om op den weg van hervorming en verbetering, die in de laatste jaren met zooveel opofferingen en kracht is ingeslagen, verder te blijven voortgaan, voor zoo ver de verschillende toestand der gestichten daartoe aanleiding gaf of veranderingen gedoogde. Al het medegedeelde vekt de overtuiging, dat meer en meer alles wordt aangewend, wat strekken kan, eensdeels om de herstelling te bevorderen van de daarvoor vatbare lijders en anderdeels, om het ongeluk van hen, op wier genezing men niet kan hopen, zoo veel doenlijk is, te verzachten, en de neiging tot vadzigheid en lediggang tegen te gaan, waartoe bij zeer velen, vooral bij de meer of min onnoozelen zulk eene groote overhelling bestaat, die in hooge mate stompzinnigheid en dierlijkheid bevordert.

Voor al de provinciën te zamen is de verhouding van het getal verpleegde krankzinnigen tot het zielental als 3,79 tot 10.000; terwijl men de algemeene verhouding van het aantal aanwezige krankzinnigen in Nederland tot de bevolking, op niet minder dan 1,1000 kan stellen; voor slechts vier provinciën, Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en Gelderland, bedraagt het getal verpleegden meer dan dien middenterm; voor al de overigen minder, en soms veel minder, als bij voorbeeld in Drenthe slechts 0,72. De omstandigheid dat van Noord- en Zuid-Holland en van Utrecht zoo veel meer verpleegden dan van andere provinciën geteld worden (5,94 tot 5,41) is blijkbaar daaraan toe te schrijven, dat de bevolking der steden die van het platte land in de beide eerste provinciën overtreft en in de laatste er vrij nabijkomt: het getal verpleegde krankzinnigen uit de stedelingen gaat toch verre dat van de landbewoners te boven. — De sterkte der bevolking in de geneeskundige gestichten beliep op 1 januari 1848:567 mannen 563 vrouwen, te zamen 1130; op 1 januari 1849:570 mannen, 602 vrouwen, te zamen 1172.

— Bij Koninklijk besluit van den 20sten april 1850, no. 83, zijn:

verplaatst, de controleurs van 's rijks belastingen:

de heer *W. A. H. van Hanswijk*, van Arnhem (buitengemeenten) naar Utrecht;

de heer jhr. *C. A. M.* baron *du Tour*, van Winterswijk naar Gorredijk;

de heer *J. F. Pottgieter*, van Workum naar Arnhem (buitengemeenten).

Groningen, *22 april.* Het was heden twee honderd jaren geleden, dat voor het eerst iemand der voorouders van de familie *van Swinderen* in deze stad het burgerregt verkreeg, en dat zich dus dit geslacht in deze stad vestigde.

Een der tegenwoordige oudste leden van dat geslacht, professor *Th. van Swinderen*, heeft bij deze gelegenheid honderd certificaten van $2\frac{1}{2}$ pCt. nationale schuld, ieder van duizend gulden, geschonken aan het Groene Weeshuis alhier, om later in ééne massale som van honderdduizend gulden, als onvervreemdbaar kapitaal van dat gesticht, overgeschreven te worden in het grootboek der nationale schuld van $2\frac{1}{2}$ percent, ten einde de renten daarvan, na den dood van den donateur en diens echtgenoot, zullen worden aangewend in de eerste plaats en vooral ten voordeele van het Groene Weeshuis, maar voor een gedeelte ook met oploopende jaarlijksche uitkeeringen tot eene bepaalde hoogte, aan onderscheidene andere nuttige en weldadige inrigtingen in deze stad, zoo als het instituut voor doofstommen, de akademie *Minerva* en vele andere hier bestaande inrigtingen, vooral van dezulke die de bevordering van opvoeding en onderwijs en van werkzaamheid ten doel hebben. (*Gr. Ct.*)

ARNHEM, *24 april.*

Het *Handelsblad* is zoo vriendelijk ons in zijn nommer van heden te berigten, dat »eenen *Regent*" in art. 40 stellig en zeker »eene *Regentes*" beteekent, daar dit zonneklaar is uitgemaakt door *l.* 52, 84, 172, 195 pr. 201 Dig. *de Verb. Sign.* Op eene zoo treffende, overtuigende en antieke interpretatie van art. 40 moeten wij ons natuurlijk gewonnen geven. Wij hadden er waarlijk niet aan gedacht, dat de titel *de Verb. Sign.* onze grondwet van 1848 commentariëerde. Wij zullen den geleerden schrijver dier opheldering, dan ook niet naar het bewijs zijner petitio principii vragen: dat in art. 40 der grondwet door het mannelijk geslacht »*beide* geslachten BEDOELD worden." Wij zwijgen; maar veroorloven ons echter den schrijver, die zeker een jurist, en waarschijnlijk wel een staatsregtsgeleerde daarenboven, is, te herinneren, dat het Mozaïsch regt stellig en bepaald leert, dat voor de mannen alléén het mannelijk geslacht, gelijk voor de vrouwen alléén het vrouwelijk geslacht gebezigd wordt. WEILAND, SIEGENBEEK en BILDERDIJK leeren, trouwens, hetzelfde.

STATEN-GENERAAL.

VEREENIGDE ZITTING DER BEIDE KAMERS.

Zitting van dingsdag, *23 april.*

De beraadslagingen over het Reglement van Orde voor de vereenigde vergadering, word n voortgezet.

De heer *Backer* geeft zijne bevreemding te kennen, dat er in het ontwerp der commissie niets bepaald is ten aanzien der vraag, of de vergadering het regt van amendement heeft. Hierover voeren het woord, de heeren *Meeusen*, *Wintgens*, *Cost Jordens*, *van Eck* en *Costerus*.

De heer *Verwey Mejan* doet eene motie van orde. De eerste spreker heeft inlichtingen van de commissie gevraagd. Die inlichtingen zijn gegeven. Het vraagstuk van het regt van amendement is vervolgens ter sprake gebragt en in onderscheiden zin behandeld. Op die wijze voortgaande kunnen er nog uren en dagen worden doorgebragt. Tot hiertoe is nog geen voorstel hoegenaamd gedaan; er wordt tot hiertoe over geen bepaald voorstel gesproken. Hij stelt alzoo voor dat, indien geen der leden eenig bepaald voorstel mogt doen, deze beraadslaging gesloten worde en met de behandeling van het Reglement van Orde worde voortgegaan.

De vergadering vereenigt zich met dit voorstel.

De artikelen 26 tot en met 31 worden achtereenvolgens zonder beraadslaging aangenomen.

In art. 32 wordt, op voorstel der commissie, bijgevoegd de bepaling, dat »van de benoeming van voorzitters en onder-voorzitters kennis wordt gegeven aan den voorzitter der vergadering, die daarvan in eene openbare zitting aan deze mededeeling doet." — *Aangenomen.*

De artikelen 33 tot en met 44 worden achtervolgens zonder beraadslaging *aangenomen.*

Toen de beraadslagingen over art. 45 waren geopend, heeft de heer *Wintgens* een amendement voorgedragen, dat daartoe strekte, om de artikelen van het Reglement van Orde der Tweede Kamer, die betrekking hebben tot de uitoefening van het regt van amendement, met de noodige veranderingen in het Reglement van Orde voor de Vereenigde Kamer over te nemen.

Na discussie wordt dit amendement *verworpen* met 87 stemmen tegen 7. *Vóór* de heeren *Mutsaers*, *van Nispen van Sevenaer*, *Wintgens*, *van Eck*, *Engelen*, *Bachiene* en *Storm*.

De verdere artikelen worden aangenomen zonder discussie. Ten laatste wordt het Reglement van Orde in zijn geheel met de daarin gebragte wijzigingen in omvraag gebragt en *aangenomen* met 88 tegen 5 stemmen. *Tegen:* de heeren *Mutsaers*, *van Nispen van Sevenaer*, *Wintgens*, *van Eck* en *Bachiene*.

Men gaat nu over tot het trekken der afdeelingen en de benoeming harer voorzitters en onder-voorzitters. De uitslag daarvan is als volgt:

Voorzitters.

1e afdeeling de heer *v. Zuylen van Nievelt*.
2e » » » *van Hall.*
3e » » » *Sloet tot Oldhuis.*
4e » » » *van Goltstein.*
5e » » » *Gevers van Endegeest.*
6e » » » *Donker Curtius.*
7e » » » *Storm.*

Ondervoorzitters.

1e afdeeling de heer *Corver Hooft.*
2e » » » *van Welderen Rengers.*
3e » » » *Hoffman.* (»Weg met de republikeinen!")
4e » » » *van Nispen van Pannerden.*
5e » » » *de Man.*
6e » » » *Martens van Sevenhoven.*
7e » » » *Lightenvelt.*

De zitting is daarna gescheiden.

PROCES-VERBAAL *der zittingen van de commissie tot beraming der grondslagen van de verdeeling van de opbrengst der algemeene collecte tot ondersteuning van hulpbehoevenden ten gevolge van den watersnood in het voorjaar van* 1850.

Ten gevolge der beschikking van Zijne Excellentie den heer minister van Binnenlandsche Zaken van den 29sten maart 1850, lit. F, 7de afd., betrekkelijk het Koninklijk besluit van den 17den februari jl., no. 51, houdende uitschrijving eener algemeene collecte door het geheele rijk, tot ondersteuning der hulpbehoevenden, die bij den jongsten watersnood verliezen hebben geleden, zijn op heden den tienden april 1850, op het gouvernements-gebouw te Arnhem, vergaderd de heeren: *G. Buijsen*, lid van het collegie van Gedeputeerde Staten der provincie Noordbrabant; *C. H.* baron *van Rhemen van Rhemenshuizen*, lid van het collegie van Gedeputeerde Staten der provincie Gelderland; *P. H. J. IJssel de Schepper*, lid van het collegie van Gedeputeerde Staten der provincie Overijssel, *F. Corten*, lid van het collegie van Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg; — ter voldoening aan bovengemelde ministeriële beschikking respectivelijk door genoemde collegiën benoemd, om uit te maken eene algemeene commissie, ten einde te Arnhem, onder voorzitting van den minister van Staat, gouverneur van Gelderland, vereenigd zich te verstaan over de regels en de wijze, gelijkelijk in de onderscheidene provinciën te betrachten bij het opmaken van die verliezen, geleden door noodlijdenden, die het ontbreekt aan eigen middelen tot herstel van hun verlies of tot voorziening in hunne behoeften, — en, nadat het bedrag *dier* verliezen werkelijk, volgens de aan te nemen regels, zal zijn opgemaakt, onder mededeeling van den uitslag van haren arbeid, aan den heer minister van Binnenlandsche Zaken het vereischte voorstel te doen tot bepaling van het aandeel dat aan elke provincie in de opbrengst der algemeene collecte zal kunnen worden toegekend.

De bovengemelde leden der commissie met den heer minister van Staat, gouverneur van Gelderland, zitting genomen hebbende, wordt de vergadering door Zijne Excellentie als voorzitter geopend.

Allereerst wordt door Zijne Excellentie medegedeeld eene missive van Heeren Gedeputeerde Staten der provincie Groningen van den 4den april 1850, no. 76, meldende, dat H. E. G. A. den heer minister van Binnenlandsche Zaken, uit hoofde de in dat gewest door de jongste overstroomingen veroorzaakte schade van gering belang is, verzocht hebben, verschoond te worden van het committeren van een lid uit hun midden naar Arnhem, om deel te nemen aan deze commissie, en dat de bij H. E. G. A. van de plaatselijke besturen van dat gewest ingekomen opgaven nopens de in hunne respective gemeenten veroorzaakte schaden, door H. E. G. A. aan den heer minister voornoemd zijn toegezonden, opdat daarvan het noodig gebruik zou kunnen gemaakt worden.

De voorzitter stelt aan de commissie voor, dat hare besluiten bij meerderheid van stemmen zullen worden opgemaakt, en ingeval de stemmen mogten staken, de tweeledige adviezen aan den heer minister van Binnenlandsche Zaken zullen worden medegedeeld, terwijl de heer gouverneur zelf, aan wien slechts de leiding dezer vergadering moet geacht worden te zijn opgedragen, zich zal onthouden van eene stem uit te brengen. Dit wordt aldus goedgevonden, met voorbehoud echter, dat wanneer het een hoofdbeginsel mogt gelden, het lid, de minderheid uitmakende, contradictoir bij afzonderlijke nota zal kunnen rapporteren.

De voorzitter geeft in overweging een elf-tal vragen betrekkelijk de aan te nemen regels ter beantwoording voor te stellen, met dien verstande evenwel, dat de antwoorden op die vragen nog als geen vast besluit zullen beschouwd, maar na de afzonderlijke behandeling van elk onderdeel nader zal beslist worden, of, en in hoeverre, het overzigt van het geheel, aanleiding tot eenige wijziging zal geven.

Dit wordt alzoo goedgevonden.

In dien zin worden de volgende vragen gedaan en beantwoord als bij ieder derzelve is aangeteekend:

1o. Zal de schade aan gebouwen, van welken aard ook, veroorzaakt, in aanmerking komen?

Deze vraag is eenparig toestemmend beantwoord.

2. Zal er vergoeding gegeven worden voor verlies van roerende goederen, van huisraad, van vee, van levensmiddelen voor menschen en vee, in één woord van al wat roerend goed genoemd wordt, zonder eenige uitzondering?

Deze vraag is mede eenparig toestemmend beantwoord.

3o. Zal de schade, door overstrooming der landen aan het gezaaide wintergraan mogelijk toegebragt, in aanmerking komen?

Het is der commissie toegeschenen, dat deze schade vooralsnog zoo onzeker en zoo bezwaarlijk na te gaan en te bepalen is, dat bijaldien nadere beraadslagingen tot geen ander inzigt leiden, deze vraag bij haar niet toestemmend kan beantwoord worden.

4o. Zal er onderstand gegeven worden wegens schade door verzandingen, wegspoelen van grond met daarop staande boomen, heggen en wat dies meer is, het ontstaan van wielen of kolken, veroorzaakt?

Daar zoodanige schade de eigenaren betreft en deze over 't algemeen in staat moeten geacht worden om ze te herstellen, is het der commissie voor 's hands niet toegeschenen, dat in die vergoeding zal kunnen getreden worden.

5o. Zal er onderstand in aanmerking komen tot herstelling van dijkbreuken, van afslag derzelve, van beschadiging van sluizen en andere polderwerken, alsmede wegens verlies van materieel, of zullen dijkgeslaagden wegens hun te beurt vallende lasten te gemoet gekomen worden?

Deze vraag is in beiderlei opzigt eenparig ontkennend beantwoord.

6o. Zullen eenige corporatiën, van welken aard ook, wegens geledenene schade in de opbrengst der collecte deelen?

De commissie is van oordeel, dat geene corporatiën, zelfs geene arm-besturen, van welken aard ook, daartoe in aanmerking kunnen komen, vermits de collecte moet geacht worden alleen ten behoove van individuele noodlijdenden geschied te zijn, die verstoken zijn van middelen om de geleden verliezen te herstellen, zoo als aan corporatiën altijd op de eene of andere wijze schijnen over te blijven.

7o. Zal zoowel de schade, welke aan hen die buitendijks, als aan hen die binnendijks wonen, werd toegebragt, vergoed worden?

De commissie is van oordeel, dat bij den jongsten watersnood de buitendijks wonenden meer dan gewoonlijk zijn getroffen, daar de stand des waters buitengewoon hoog was, zware ijsstoppingen plaats hadden en de hevige winden tijdens het losgaan der rivieren eenen geweldigen golfslag te weeg bragten, en daardoor veel is vernield en weggespoeld wat anders zou hebben kunnen behouden blijven; en dat derhalve zoowel de buiten- als binnendijks wonende noodlijdenden in aanmerking behooren te komen.

8o. Zal men voorzien in het voorloopig onderhoud van hen, die door den watersnood behoeftig werden en geen voldoenden steun bij de gemeente, diaconie of bijzondere liefdadigheid genieten?

Deze vraag is eenparig ontkennend beantwoord.

9o. Zal de voorloopige onderstand, die ter voorziening in de *dringende levensbehoeften* verleend werd, bij de verdeeling der opbrengst van de collecte in afrekening komen?

Daar deze onderstand niet als eene vergoeding wegens *verliezen* te beschouwen is, oordeelt de commissie, dat dezelve niet behoort afgetrokken te worden.

10o. Zullen de gelden, bij enkele provinciën afzonderlijk ontvangen, in computatie komen of als buitengewone toegiften beschouwd worden?

Daar deze gelden, zoo als het name de *f* 2000 door Z. M. den Koning aan Noordbrabant verstrekt, en de giften door het genootschap van den *H. Vincentius di Paulo* enz. ingezonden, strekken moesten om in den *eersten nood* te voorzien, heeft de commissie begrepen, dat zij niet in computatie dienen te komen.

11o. Zal de som van *f* 8000, welke uit 's rijks kas voor de provincie Noordbrabant is beschikbaar gesteld, bij de verdeeling in aanmerking genomen worden?

Vermits de nood, waarin oogenblikkelijk moest voorzien worden, geweken is, en het thans alleen zake is, om zooveel mogelijk *geledene verliezen* te herstellen, is de commissie eenparig van oordeel, dat als deze gelden, gelijk zij vertrouwt, nog beschikbaar zijn, dezelve, als het aandeel der regering in de collecte, bij de verdeeling in berekening behooren gebragt te worden.

Na de beantwoording dezer vragen is beraadslaagd over den maatstaf, die bij de verdeeling der gelden, uit de collecte gesproten, zoude gevolgd worden, en is eenparig begrepen, dat, bijaldien geene volledige vergoeding kan worden toegekend, eene percentsgewijze verdeeling, gegrond op de staten der in aanmerking komende verliezen, de eenvoudigste en meest juiste maatstaf mag geacht worden te zijn.

Eindelijk is, op voorstel van den voorzitter, besloten: 1o. dat ieder lid der commissie de staten der verliezen zijner provincie naar de voorloopig aangenomen beginselen zoude herzien, en deze dan nader in eene op morgen te houden bijeenkomst zouden voorgenomen worden, om te beraadslagen over het te doene voorstel tot de verdeeling tusschen de belanghebbende provinciën van de algemeene collecte, volgens opgaaf van den heer minister van Binnenlandsche Zaken, na aftrek der giften van eene bijzondere bestemming, bedragende *f* 199,660.02½, terwijl daarbij in aanmerking te brengen is de voorschreven som van *f* 8000, welke uit 's rijks kas ter beschikking van heeren Gedeputeerde Staten van Noordbrabant is gesteld; 2o. dat de leden der commissie uit Noordbrabant en Gelderland zich afzonderlijk zullen trachten te verstaan over de verdeeling der giften, die bij de algemeene collecte bepaaldelijk voor die beide provinciën werden bestemd, zonder dat die in computatie zullen worden gebragt.

Zitting van donderdag den 11den april 1850.

De onderscheidene punten, in de zitting van gisteren behandeld, worden op nieuw voorgenomen en overwogen.

Het is der commissie toegeschenen dat er geene redenen bestaan om terug te komen op eenig besluit toen genomen, en eenige andere regels voor de verdeeling van de opbrengst der collecte aan te nemen dan toen zijn gesteld, zoodat die als bepaaldelijk bij de commissie vastgesteld worden beschouwd.

Daarna verzoekt de voorzitter de onderscheidene leden achtervolgens te willen opgeven den uitslag van het door hen, ten gevolge van het besluit van gisteren, gedaan nader onderzoek der staten van de geledene verliezen, om de hoegrootheid der verliezen, welke bij de commissie voor de vergoeding in aanmerking zullen kunnen komen, te bepalen.

Dit geschied zijnde, is er breedvoerig beraadslaagd over de toepassing der aangenomen regels op die staten, en na eene naauwkeurige toetsing bevonden, dat de *schade*, die bij de commissie in aanmerking kan genomen worden, ofschoon naar het wezenlijk bedrag hooger, echter naar gelang van de beschikbare gelden, wanneer nog eenige twijfelachtige posten afgetrokken worden, waarvan niet juist te bepalen is, of zij in het geheel of voor een minder of hooger bedrag in berekening zouden kunnen komen, op het hierna te vermelden bedrag der *vergoeding* zou kunnen gesteld worden:

Gelet dat de collecte bedraagt. . .	*f* 200,200.00
dat de som, uit 's rijks kas in Noordbrabant beschikbaar gesteld, bedraagt.	» 8,000.00
	f 208,200.00
dat echter van de gecollecteerde gelden eene bijzondere bestemming hebben .	» 539.97½
dat alzoo ter verdeeling voor de onderscheidene provinciën overblijven .	*f* 207,660.02½
dat wanneer daarvan voor niet bekende behoeften, zoo als die der provincie Groningen, slechts zouden behooven afgezonderd te worden	» 1,000.00
zoude kunnen verdeeld worden, de som van	*f* 206,660.02½

gelijkstaande aan de som van het door de commissie aangenomen schade-bedrag;

overwogen dat aan het collegie van Gedeputeerde Staten in ieder gewest de meest mogelijke ruimte dient gelaten te worden tot de verdeeling onder de hulbehoevenden, na zooveel noodig den omvang en aard der schade zoowel als de behoefte aan ondersteuning, nader bepaald onderzocht te hebben.

Is bij de commissie, met eenparigheid van stemmen, goedgevonden voor te stellen:

1o. om aan de nagemelde provinciën in de opbrengst der algemeene collecte de volgende sommen toe te kennen:

aan de provincie Noordbrabant . .	*f* 130.418.84½
» » » Gelderland . . .	» 47,021.68
» » » Overijssel . . .	» 331.50
» het hertogdom Limburg. . . .	» 28,888.00
uitmakende te zamen de som van . .	*f* 206,660.02½

2o. om aan de Gedeputeerde Staten van ieder gewest geheel en al, zonder eenige beperking, de verdeeling onder de hulpbehoevenden over te laten.

Aldus opgemaakt en onderteekend te Arnhem, den 11den april 1850.

SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE.
G. BUIJSEN.
C. H. VAN RHEMEN.
P. H. J. IJSSEL DE SCHEPPER.
F. CORTEN.

De minister van Binnenlandsche Zaken:

Gezien het proces-verbaal van de beraadslagingen der commissie, ingevolge zijne resolutie van den 29sten maart 1850, lit. F, 7de afdeeling, zamengesteld uit een lid van elk der collegiën van Gedeputeerde Staten der provinciën Noordbrabant, Gelderland, Overijssel en Limburg en het voorstel door die commissie *eenparig* gedaan tot bepaling van het aandeel van elke dier provinciën in de opbrengst der collecten uitgeschreven bij Koninklijk besluit van den 17den februarij 1850, no. 1, vermeerderd met de som van *acht duizend gulden* (*f* 8000), bij Koninklijk besluit van den 13den februari 1850, no. 58, uit 's rijks

kas ter beschikking van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant gesteld; welke som, als door de genoemde commissie voor nog beschikbaar gehouden, naar haar *eenparig* oordeel, bij de verdeeling van het voor alle in de zaak betrokken provinciën, in rekening behoort te worden gebragt;

Overwegende, dat, hoewel het zuiver bedrag der collecte nog niet volledig bekend is, echter uit de opgaven, ingekomen na de dagteekening der voormelde resolutie van den 29sten maart jl., is gebleken, dat het bedrag te boven gaat de som welke door de commissie als beschikbaar is beschouwd;

Overwegende, dat uit het aangehaald proces-verbaal blijkt, dat, bij het toekennen van het voorgestelde aandeel aan elke provincie, in overeenstemming met de grondslagen van het voorstel der commissie, eene voldoende vergoeding zal kunnen worden toegekend voor de verliezen geleden door hen ten wier behoeve de collecte is gedaan;

Overwegende, dat, in dezen staat der zaak, van de meergemelde nog beschikbare som van *f* 8000 zooveel in 's rijks kas zal moeten terugkeeren, als er, met inbegrip dier geheele som, meer zou beschikbaar zijn dan de som waarvan de verdeeling door de commissie is voorgesteld;

Overwegende, dat, ten gevolge der omstandigheid dat door de Gedeputeerde Staten der provincie Groningen geen lid uit hun midden aan de voormelde commissie is toegevoegd, voortvloeit, dat nog wordt te gemoet gezien het voorstel van dat collegie, tot bepaling van het aandeel van dat gewest in het beschikbaar bedrag, met het oog op de aan H. E. G. A. medegedeelde grondslagen van het voorstel der commissie voor de andere bovengenoemde provincien;

Willende onverwijld de Gedeputeerde Staten der provincien Noord-Brabant, Gelderland, Overijssel en Limburg in staat stellen om, ingevolge art. 5 van het koninklijk besluit van den 17den februari 1850, no. 1, met overleg en bijstand der gemeentebesturen, over te gaan tot de verdeeling van het aandeel hunner provincie tusschen de noodlijdenden dien het ontbreekt aan eigen middelen tot herstel van hun verlies of tot voorziening in hunne behoeften;

Nader gezien het laatst aangehaald Koninklijk besluit:

Heeft goedgevonden en verstaan:

1o. Het aandeel dier provinciën in het beschikbaar bedrag te bepalen, voor:

Noordbrabant op	*f*	130,418,84⁵
Gelderland »	»	47,021,68
Overijssel »	»	331,50
Limburg »	»	28,888,00

uitmakende te zamen eene som van *twee honderd zes duizend zes honderd zestig gulden, twee en halven cent* . . . . . *f* 206,660,02½

2o. Gedeputeerde Staten dier provinciën uit te noodigen alsnu, zoo spoedig mogelijk, tot de voormelde verdeeling elk van het aan hunne provincie toegekend aandeel, over te gaan, en van het ten dien einde door hen verrigte verslag te doen, met vermelding der som die aan de noodlijdenden in elk der betrokkene gemeenten van hun gewest zal zijn toegelegd, opdat daarvan, overeenkomstig art. 6 van het Koninklijk besluit van den 17den februari 1850, no. 1, eene algemeene openbare rekenschap zou kunnen worden gedaan;

3o. de bepaling van het aandeel der provincie Groningen in het beschikbaar bedrag voorloopig aan te houden.

Afschriften dezes zullen worden gezonden aan Gedeputeerde Staten der provinciën Noordbrabant, Gelderland, Overijssel en Limburg, ten einde dienovereenkomstig te handelen.

's Gravenhage, den 20sten april 1850.

THORBECKE.

(*Staats-Courant.*)

Stedelijke Publicatien.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Arnhem*, in ervaring gekomen zijnde, dat alhier HUIS-ONDERWIJS gegeven wordt door onderscheidene personen, welke, ofschoon van eene akte van algemeene toelating voorzien, geene speciale aanstelling of admissie als huis-onderwijzers verkregen hebben; en in overweging nemende, dat de bestaande wetgeving op het lager onderwijs, inzonderheid het reglement, gevoegd bij de wet van 3 april 1806, de bevoegdheid tot het geven van dat onderwijs uitsluitend aan zoodanige speciale aanstelling of admissie verbindt; — waarschuwen mits deze de belanghebbenden tegen het overtreden dezer bepaling, met uitnoodiging aan allen, die het mogt aangaan, om, binnen veertien dagen na afkondiging dezer, bij de plaatselijke school-commissie van hunne bevoegdheid te doen blijken, of zich tot het verkrijgen daarvan aan te melden.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt te plaatse alhier gebruikelijk.

Arnhem, den 23sten april 1850.

Weldadigheid.

Voor de ongelukkigen door den brand te Lunteren ontvangen van V. O. H. *f* 1.50. — Totaal *f* 59.72.

Advertentiën.

Openbare Verkooping.

R^t. A. H. COURBOIS, Candidaat-Notaris te *Nijmegen*, qq., zal op Donderdag den 16den Mei 1850, des avonds te 7 ure, ten huize van den Societeithouder *VAN DAM*, aan de Grootestraat aldaar, door het ministerie van den Notaris *VAN DER GOES*, te *Beek*, aan de meestbiedenden, in het openbaar, bij inzet veilen, om 14 dagen daarna definitief te worden verkocht:

De BUITENPLAATS *BOSCHLUST*, zeer nabij de R. K.' en Protestantsche Kerken, in de kom van het dorp *Neerbosch*, ¾ uurs van *Nijmegen* gelegen, bestaande in groote HEERENHUIZING van 11 meestal Behangen en Geplafonneerde KAMERS, 2 KEUKENS, 4 KELDERS, grooten ZOLDER, GROND- en REGENPOMPEN, PUT, KOETSHUIS, PAARDEN- en BEESTENSTALLING, TUINMANSWONING, PLAISIR- en MOESTUINEN, VRUCHTENBOOMGAARD, ORANJERIE, BROEIJERIJ, VISCHVIJVER, *Engelsch* PLANTSOEN en SLINGERBOSCH, in modernen stijl aangelegd en beplant met zware EIKEN en andere BOOMEN. — Kadastraal bekend onder Sectie C, No. 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 en 48, als groot 3 Bunders, 62 Roeden, 80 Ellen.

In gebruik te aanvaarden met den 1sten Julij dezes jaars, of des verkiezende vroeger, en dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, te bezigtigen, op bewijzen van toegang door den Notaris, of den Verkooper qq., af te geven, bij welke tevens de noodige inlichtingen omtrent de Verkoops-Voorwaarden te krijgen zijn.

De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal, op Maandag den 29sten April 1850, en volgenden dag, des voormiddags te 10 ure, ten huize van Mej. de Wed. *HOLTERS*, in de Oeverstraat aldaar, publiek à contant verkoopen:

Allerhande MEUBELEN en HUISRAAD, waaronder ZILVEREN LEPELS en VORKEN, KABINET, 2 LINNENKASTEN, 1 STAANDE KLOK, groote KAGCHEL en FORNUIS, 15 BEDDEN met TOEBEHOOR, LEDIKANTEN met BEHANGSELS, VLOERKLEEDEN en KARPETTEN; voorts een *een* of *twee* Spans 6 Persoons WAGENTJE en KARRETJE op Veeren, een HAND-KARRETJE, eene MELKKOE, STALGEREEDSCHAPPEN enz.

De goederen zijn Zaturdags te voren te zien, zullende de Rijtuigen en Stalgereedschappen den eersten dag op crediet verkocht worden.

Op Maandag den 29sten April en volgende dagen, des namiddags te 5 ure, zal te *Arnhem*, ten huize van den Boekhandelaar *NIJHOFF*, verkocht worden:

Eene kleine, maar uitgezochte Verzameling van BOEKEN, waaronder belangrijke Werken over *Oud* en *Hedendaagsch Regt*, en daarbij het STAATSBLAD DER NEDERLANDEN, PROVINCIAAL BLAD VAN GELDERLAND, WEEKBLAD VAN HET REGT en NEDERLANDSCHE REGTSPRAAK, voorts een groot aantal ROMANS en andere Werken van smaak voorkomen.

† † † Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat de Commissie uit het Provinciaal Geregtshof van *Gelderland*, belast met het afnemen van EXAMEN aan hen, die, gedurende het laatste jaar hunne woonplaats in dat gewest gehad hebbende, de bevoegdheid verlangen te verkrijgen, om tot NOTARIS benoemd te worden, daartoe zal vaceren op Vrijdag den 31sten Mei 1850, des voormiddags te 10 ure, in een der vertrekken van het Hofgebouw te *Arnhem*; zullende de vereischte bewijsstukken vóór den 17den dier maand, aan de voormelde Commissie *vrachtvrij* moeten worden gezonden.

De Procureur-Generaal bij het Provinciaal Geregtshof in Gelderland.
W. STAATS EVERS.

Eene Fatsoenlijke JUFVROUW, de Protestantsche Godsdienst belijdende, oud 40 Jaren, zag zich gaarne spoedig geplaatst als Jufvrouw van Gezelschap, ter oppassing eener Dame of tot waarneming van eene kleine huishouding bij een bejaard Heer, zonder Salaris. — Adres met *franco brieven* onder Letter X, bij den Boekhandelaar *W. J. KRUIJT*, te *Arnhem*.

Een nieuw bewijs van krachtdadige werking der Zalf en Pillen van HOLLOWAY, bij de genezing van een ziek been.

Mejufvrouw *MANDEVILLE*, te *Stretton*, leed sedert bijna drie Jaren aan verschikkelijke zweren aan beide beenen. Niettegenstaande de verschillende geneeskundige behandelingen die zij onderging, werden de verzweringen van dag tot dag erger, en sedert eenige maanden was zij geheel buiten staat om te staan. Eindelijk besloot zij de Zalf en Pillen van *HOLLOWAY* te gebruiken en dit uitmuntend geneesmiddel had spoedig eene bewonderingswaardige uitwerking, want in weinige weken tijds waren alle hare wonden genezen, en zij had volkomen het gebruik harer beenen weder, zoodat zij thans in staat is, met veel gemak, dagelijks eenen weg van onderscheidene mijlen gaans, te voet af te leggen.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende.

Doosjes Pillen van *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50; *Potjes Zalf* van *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15 *f* 15.90 *f* 23.90.

Zijn op *franco-aanvrage* à contant te bekomen, bij den Heer *F. ROMEIJN, Fz.*, Depôthouder te *Arnhem*; alsmede te *Londen*, Strand 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

De Muzijkhandelaar W. C. DE VLETTER heeft uitgegeven en verzonden:

JOH. J. H. VERHULST, Opus 33. *Verganklijkheid*, Duet voor sopraan en tenor, met Piano-begeleiding . . . . . *f* 1.20

——————— Op. 36. Hymne: *Eeuwig is God*, voor sopraan, alt, tenor en bas. Met onderg. Clavier-uittreksel, partituur en stemmen *f* 2.00

En debiteert met succes:

——————— Op. 29. Zes Liederen voor ééne stem, met Piano-begeleiding . . . *f* 1.50

——————— Op. 32. Vijf en twintig Koren voor sopraan, alt, tenor en bas, Gezangen, Psalmen, Liederen en Koralen. Partituur . *f* 6.00

De vier zangstemmen . . . . . » 5.60

Hetzelfde werk in 4 Afdeelingen, ieder . . » 1.75

Stemmen van ieder . . » 1.60

J. F. DUPONT, Op. 2. Zes Liederen voor ééne stem, met Piano-begeleiding. . . . . *f* 1.60

——————— Op. 3. Scène en Aria voor mezzo-sopraan, met Piano-begeleiding. . . . *f* 1.60

Hiervan zijn geschreven Orchestpartijen te bekomen.

——————— Op. 4. Fünf Lieder für 4 Männerstimmen. Partitur und Stimmen . . . *f* 2.80

——————— Op. 5. Vier Liederen voor ééne stem, met Piano-begeleiding . . . . . *f* 1.50

——————— Op. 6. Quartet voor piano, viool, alt en bas . . . . . *f* 7.20

DAVID KONING, Op. 27. Huwelijks-Feestzang voor mezzo-sopraan, alt, bariton en bas . . *f* 2.50

J. OUDIJK VAN PUTTEN, zes Liederen voor 4 mannenstemmen. Partituur en stemmen. . *f* 2.80

Burgerlijke stand.

NIJMEGEN:

Van 14 tot en met 21 april.

Gehuwd: C. W. baron Sweerts de Landas Wyborgh en C. M. M. Dinaux. — P. van Anholt en H. Meijer. — Jhr. W. F. G. L. van der Dussen en M. J. Phaff.

Bevallen: C. M. G. Vos, geb. Gijsbers van Wijck, D. — C. Vega, geb. Glaser, D. — C. Huybers, geb. Elshof, D. — G. van 't Lindenhout, geb. Wirtz, D. — G. van den Toorn, geb. Meyling, Z. — P. Leenders, geb. Heukers, Z. — T. Derks, geb. van Lend, Z. — T. Rossner, geb. Weetjes, Z. — M. Hol, geb. Cornelissen, Z. — A. Hahn, geb. van Hulst, D. — J. Janssen, geb. Derks, D.

Overleden: E. Hopman, geb. Hendricks, 58 j. — M. A. Perin, 4½ j. — A. Soeleman, geb. Hildebrand, 44 j. — P. Peters, 44 j. — J. J. Nutselaar, 75 j.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 24 april 2 El 7 Palm 7 Duim; gew. 0 D. gev. 1 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.